

полягає в тому, що студент переживає присутність викладача у значущій для себе навчальній ситуації: відображаючись у свідомості студентів, викладач виступає як діяльнісне гуманне начало, що сприяє розширенню і поглибленню світогляду, зміні морально-естетичних поглядів, формуванню нових спонук у навчальній діяльності, спілкуванні й поведінці; виникненню раніше не відчуваних позитивних переживань; одночасно він є основою і наслідком особистісної активності студента.

Таким чином, викладач відкривається студентам як значуще для них джерело розвитку нових гуманних особистісних смислів: фасилітатор-викладач є провідником у світ самоусвідомлення, творчості, ефективності, активної життєвої позиції, успіху студентів. Слід зазначити, що фасилітація, як феномен гуманних відносин викладача і студента, створює сприятливі умови для об'єктивного вивчення й особистості студента, наукового керування процесом його морального сходження; власного особистісно-професійного зростання й самовдосконалення викладача.

Вищезазначене приводить нас до висновку, що умовами виникнення фасилітації як феномену міжособистісної взаємодії є:

- по-перше, позитивна самооцінка викладачем власної особистості й рівня професійної майстерності;
- по-друге, гуманістична спрямованість його професійної діяльності, що здійснюється на засадах студентоцентризму, людяності у відносинах зі студентами, повазі до особистості студента;
- по-третє, індивідуально-гуманістичний підхід до кожного студента у початковій діяльності, врахування його професійних інтересів, здібностей і можливостей, допомога у становленні й розвитку власної освітньої траєкторії.

Таким чином, мотивація до навчання студентів вищих педагогічних навчальних закладів пов'язується нами з рівнем їх інтелектуального розвитку, характером формування відносин в системі «викладач-студент», специфікою організації навчально-виховного процесу, емоційно-ціннісним ставленням студентів до навчання, інноваційними методами взаємодії викладачів і студентів у навчально-виховному процесі вищої школи.

Список використаної літератури

1. Додонов Б.И. Структура и динамика мотивов деятельности / Б.И. Додонов // Вопросы психологии. – 1984. – № 4. – С. 126-130.
2. Кочарян О.С. Структура мотивації навчальної діяльності студентів: навч. посіб. / О.С. Кочарян, Є. В. Фролова, В. М. Павленко. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк. авіац. ін.-т, 2011. – 40 с.
3. Нікітіна І.В. Формування професійної мотивації студента як детермінанти його творчого розвитку і працевлаштування / І.В. Нікітіна // Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. Випуск № 1. – 2010. – С. 206-211.
4. Психологічний довідник учителя : [В 4 кн.]. Кн. 2. (Е–О) / упоряд. В. Андрієвська ; ред. С. Максименко. – Київ : Главник, 2005. – 111 с.
5. Роджерс К. Свобода учиться / К. Роджерс, Дж. Фрейберг – М.: Смысл, 2002 – 527 с.

Дмитро Погорілко

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ ВІДПОВІДНО ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Якість освіти – сукупність характеристик об'єкта, що складають його здатність задовільнити встановлені та передбачувані потреби, відповідність діяльності освітньої

установи встановленим вимогам і стандартам. Поняття «якість освіти» об'єднує такі складові:

- якість освітніх програм;
- якість процесу викладання;
- якість управління освітою;
- якість підготовки осіб, що навчаються (абітурієнти, студенти);
- якість матеріально-технічного забезпечення та якість інформаційно-освітнього середовища;
- якість науково-педагогічних кадрів та наукових досліджень.

Метою статті – є розкриття основних критеріїв забезпечення якості освіти щодо європейських стандартів. Порівняння якості освіти в США та Великобританії.

Система внутрішнього забезпечення якості – загальна політика, стратегія і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті, розподіл відповідальності за удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості, що передбачає низку завдань, заходів і процедур, моніторинг та аналіз результатів діяльності на всіх рівнях організаційної структури університету, в тому числі щодо забезпечення якісного здобуття знань, навичок відповідно до стандартів вищої освіти.

Тому вища освіта, наукові дослідження та інновації мають вирішальне значення в підтримці соціальної єдності та економічного зростання. Оскільки європейське співтовариство прагне до створення загальноосвітніх тенденцій, вища освіта є істотним компонентом соціально-економічного і культурного розвитку. У той же час необхідність в умінні і компетенції вимагає від вищої освіти нових рішень. Розширення доступу до вищої освіти відкриває для вузів можливість широкого використання індивідуального досвіду. Вищу освіту має забезпечити принципіальний рух в частині викладання і навчання; посилити студентів – орієнтований метод навчання, підхід, що включає в себе програми формальної освіти. Нові Забезпечення якості відіграють вирішальну роль в наданні системам освітніх організацій, підтримки здійснення цих змін, в забезпеченні відповідності кваліфікацій, одержуваних студентами, і їх досвіду навчання у вищій школі. Основна мета стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості на європейському рівні вищої освіти полягає у формуванні загального розуміння забезпечення якості викладання і навчання відповідно до європейських стандартів. Якість освіти відіграє і буде продовжувати відігравати важливу роль у розвитку національних стандартів на Європейському просторі вищої освіти (ЄПВО) та в міжнародному співробітництві. Участь в процесах забезпечення якості, надає можливість європейським системам вищої освіти демонструвати прозорість, сприяючи формуванню взаємної довіри, вдосконалення, пізнання кваліфікацій, програм та інших якостей, пов'язаних з реалізацією нових програм. [1, с. 258]

Вища освіта ставить перед собою безліч цілей, включаючи формування підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності (сприяння працевлаштуванню), підтримку особистісного зростання, формуванню широкої бази передових знань, стимулювання наукових досліджень та інноваційної діяльності. До того ж, зацікавлені сторони, які мають різні пріоритети, можуть по-різному розуміти якість вищої освіти, в зв'язку з чим якості має враховувати ці відмінності. Якість є, головним результатом взаємодії між викладачами, студентами та освітнім середовищем. Забезпечення якості має спонукати створенню такого середовища, в якому зміст програм, можливості та засоби навчання відповідали б заявленим цілям. В центрі діяльності по забезпеченню якості визначають дві взаємозалежні цілі: звітність і вдосконалення. Досягнення цих цілей допомагає формуванню довіри до діяльності освітньої організації. Успішна система забезпечення якості надає вищій освіті організації поради та рекомендації щодо її поліпшення (вдосконалення).

Таким чином, забезпечення якості та підвищення якості є взаємопов'язаними.

Освітні програми повинні бути чітко визначені і сформульовані, повинні відповідати необхідному рівню національної кваліфікації для вищої освіти.

Освітні програми є основою формування загальноосвітньої місії освітньої організації вищої освіти. Вони забезпечують студентів, як академічними знаннями, так і необхідними вміннями, і можуть вплинути на їх особистісний розвиток і використовуватися в їхній майбутній кар'єрі. Програми:

- включають в себе загальні завдання, які відповідають інституційній стратегії і чітко сформовані результати навчання;
- пропонують участь в розробці програм студентів та інших зацікавлених сторін;
- визначають трудовитрати студентів, наприклад, де це потрібно, структуровані можливості навчання на робочому місці;
- належать офіційному утвердженню на рівні освітньої організації. [1, с. 97]

Також вузам слід забезпечити реалізацію освітніх програм таким чином, щоб вони стимулювали студентів до активної участі у формуванні навчального процесу, даний підхід повинен бути відображений і в оцінці студентів.

Все це грає важливу роль в підвищенні мотивації, саморефлексії і залученості студентів в навчальний процес. Це означає необхідність ретельного підходу до забезпечення якості освіти в університеті, відповідає взаємній повазі викладача і студента; студент повинен отримувати зворотний зв'язок за результатами оцінки, та, за необхідності, рекомендації відносно подальшого навчання.

Одні із значимих європейських стандартів і директив по самооцінці якості всередині ВНЗ:

1.5 Матеріальне забезпечення навчального процесу та підтримка студентів: Навчальні заклади повинні гарантувати, що ресурси, доступні для підтримки навчання студентів, є адекватними і доречними для кожної запропонованої програми.

1.6 Система інформування: Навчальні заклади повинні забезпечувати збір, аналіз і використання важливої інформації для ефективного менеджменту програм навчання та інших видів діяльності.

1.7 Інформування громадськості: Заклади повинні регулярно публікувати найсвіжішу, неупереджену і об'єктивну інформацію, щодо як кількості так і якості програм і сертифікатів.

У 1999 році 29 європейських держав підписали Болонську декларацію, метою якої є гармонізація систем освіти в Європі.

Зокрема, відмінності виявляються в тому, що в Європі спочатку бакалавр ділиться на академічний і професійний. Академічний бакалавр передбачає підготовку бакалаврів наук і мистецтв. Студенти, які навчаються за цими напрямками, мають широку спеціалізацію, наприклад таку, як бакалавр економіки або бакалавр юриспруденції, що дозволяє випускникам бакалавру США, Великобританії і Європи в цілому працювати в самих різних сферах.

Прикладний бакалавр передбачатиме більше практичних занять та навчань на робочих місцях, що дозволить студентам відразу після закінчення вищого навчального закладу приступити до роботи без будь-яких додаткових стажувань. Форма навчання на прикладному бакалаврі передбачається тільки очна.

Крім того, відмінності присутні також і в методиці викладання у вищих навчальних закладах США, Великобританії і Європи. Так, методика викладання в США націлена на самостійну роботу студента, здійснювану за допомогою спілкування з викладачем через сайт університету, в якому викладач щотижня посилає питання і теми дискусій. [3, с. 59]

Підводячи підсумок, слід ще раз зазначити, що реалізація Болонської системи пішла дещо по іншому шляху, ніж в США і Великобританії. В результаті цього з'явилися

суттєві відмінності, здавалося б, в стандартизованій системі вищої освіти. Однак, робити висновки зараз необачно, так як даний процес ще не завершився. Тому остаточні підсумки щодо реалізації Болонського процесу можна буде простежити лише після закріплення цих принципів вищої освіти.

Список використаної літератури

1. Управление качеством образования: теория и практика/пол. ред. А.И. Жука, Н.Н. Кошедь. – Минск: Зорны в ерасень, 2008. – 560 с.
2. *Варченко Е.И.* Управление качеством образования в образовательном учреждении // Молодой ученый. – 2013. – №3. – С. 471-474.
3. *Зайцева Е.А.* Сравнительный анализ систем высшего образования в США, Великобритании и Российской Федерации // Молодой ученый. – 2015. – №7. – С. 416-419.